

ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ:- ಇದು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಯುರೋಪ್, ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾ, ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಆಫ್ರಿಕಾ ಹಾಗೂ ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದೆ.

ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ: ಅರೇಬಿಯಾ, ಅಜರ್ಬೈಜಾನ್, ಬಹ್ರೇನ್, ಸೈಪ್ರಸ್, ಜಾರ್ಜಿಯಾ, ಇರಾಕ್, ಇಸ್ರೇಲ್, ಜೋರ್ಡಾನ್, ಕುವೈತ್, ಲೆಬನಾನ್, ಇರಾನ್, ಓಮನ್, ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್, ಕತಾರ್, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ, ಸಿರಿಯಾ, ಟರ್ಕಿ, ಯುಎಇ (UAE) ಮತ್ತು ಯೆಮೆನ್.

ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ:

ಇಂಧನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ:-

- ತೈಲ ಮತ್ತು ಅನಿಲದಂತಹ ಅಪಾರ ಇಂಧನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಕಿರಿದಾದ ಜಲಮಾರ್ಗಗಳು (Chokepoints):-

- ಹೋರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿ, ಬಾಬ್-ಎಲ್-ಮಂಡೇಬ್ ಮತ್ತು ಸೂಯೆಜ್ ಕಾಲುವೆಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ:-

- ಜೆರುಸಲೇಮ್, ಮೆಕ್ಕಾ ಮತ್ತು ಮದೀನಾ.

ಭೂ- ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸ್ಥಾನ:-

- ಏಷ್ಯಾ ಆಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ಯುರೋಪ್ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಬಾಹ್ಯ ಶಕ್ತಿಗಳ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ:-

- ಅಮೆರಿಕ, ರಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಚೀನಾದಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಬಾಹ್ಯ ಶಕ್ತಿಗಳ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ:-

ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಅಧಿಕಾರದ ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಪರೋಕ್ಷ ಯುದ್ಧಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರೋಪಾಯದ ಪೈಪೋಟಿಗಳಿಂದಾಗಿ ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹೋರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಾನ:-** ಹೋರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿಯು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಇರಾನ್ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಓಮನ್ ಹಾಗೂ ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್ (UAE) ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ.
- ಈ ಜಲಸಂಧಿಯು ಪರ್ಷಿಯನ್ ಕೊಲ್ಲಿಯನ್ನು ಓಮನ್ ಕೊಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.
- ತನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿದಾದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದು ಸುಮಾರು 33 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಅಗಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿನ ಎರಡೂ ದಿಕ್ಕಿನ ನೌಕಾಯಾನ ಮಾರ್ಗಗಳು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೇ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿವೆ.
- ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮಹತ್ವ:-** ಭಾರತವು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಟ್ಟು ಕಚ್ಚಾ ತೈಲದ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಭಾಗ ಹಾಗೂ ಶೇ. 60ರಷ್ಟು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲವು ಇದೇ ಜಲಸಂಧಿಯ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

